

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 7126/2023
14.05.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирјане Андријашевић, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужилаца АА из ..., ББ из ... и ВВ из ..., село ..., које заступа пуномоћник Ђорђе Бендић, адвокат из ..., против тужених ГГ из ..., село ..., ДД из ... и ЋЋ из ..., које заступа пуномоћник Спасоје Пушица, адвокат из ..., ради утврђења права својине, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1058/2021 од 17.08.2021. године, у седници одржаној 14.05.2026. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужилаца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1058/2021 од 17.08.2021. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Пријепољу, Судска јединица у Новој Вароши П 611/20 од 08.02.2021. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужилаца и утврђено да тужиоци имају право својине по основу права на наслеђивање у делу од по 1/6 идеалног дела свако од тужилаца на непокретностима уписаним у листу непокретности број 19 КО ..., које се воде као кат. парцеле 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 944, 1004, 1005, 1006, 1007, 1008, 1009, 1010, 1036, 1037, 1038, 1039, 1040, 1041, 1273 и 1274, као и на породичној кући која се налази на кат.парцели број 1004, што су тужени дужни признати и омогућити тужиоцима да након правноснажности путем физичке деобе издвоје своје идеалне делове. Ставом другим изреке, обавезани су туженици да тужиоцима плате трошкове поступка од 227.600,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1058/2021 од 17.08.2021. године, преиначена је првостепена пресуда и одбијен као неоснован тужбени захтев тужилаца којим су тражили да се утврди да имају право својине по основу права на наслеђивање у делу од по 1/6 идеалног дела свако од тужилаца, на непокретностима уписаним у листу непокретности број 19 КО Радоња, које се воде као кат. парцеле 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 944, 1004, 1005, 1006, 1007, 1008, 1009, 1010, 1036, 1037, 1038, 1039, 1040, 1041, 1273 и 1274, као и на породичној кући која се налази на кат.парцели број 1004, што су тужени дужни признати и омогућити тужиоцима да након правноснажности путем

физичке деобе издвоје своје иделане делове и обавезани су тужиоци да солидарно плате туженима трошкове парничног поступка од 314.312,50 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиоци су изјавила благовремену ревизију због погрешне примене материјалног права, са позивом и на одредбу члана 404. Закона о парничном поступку (посебна ревизија).

Врховни суд је испитао правноснажну пресуду применом одредбе члана 408, у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11 ... 18/20), па је оценио да ревизија дозвољена, али да је неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци и тужени имају заједничког претка ЕЕ (који је умро 1965. године), а који је иза себе оставио два сина и то ЖЖ (који је умро 1964. године) и ЗЗ (који је умро 2002. године). Потомци ЖЖ су тужиоци АА и ВВ, као и сада пок. ИИ чији је следбеник по праву представљања ББ. Тужени су потомци сада пок. ЗЗ. Након смрти ЕЕ целокупна имовина према подацима пописног катастра земљишта из 1954. године, била је уписана на његово име. Формирањем прмерног катастра земљишта који је ступио на снагу 01.01.1972. године, а који је формиран на основу излагања података аерофотограметријског прегледа од 1968. године, била је уписана на име ЗЗ са уделом 1/1, при чему је упис извршен без исправа, а на основу података прикупљених на терену. На предметним непокретностима, иза смрти пок. ЗЗ и његове супруге сада пок.ЈЈ, у листу непокретности број 19 КО ... уписани су тужени са уделом од 1/3 идеалног дела. Законски наследник иза смрти пок. ЕЕ је и његова ћерка сада пок. КК (тетка тужилаца и тужених), а чији су правни следбеници ЛЛ и ћерке пок. КК сина ЉЉ. Решењем Основног суда у Пријепољу, Судска јединица у Новој Вароши О бр.229/15 од 09.09.2015. године покренути поступак расправљања заоставштине пок. ЕЕ је обустављен због непостојања имовина. Тужба у овој правној ствари поднета је 21.11.2017. године.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом одредаба чланова 20, 36, 72, став 2. и 73. Закона о основама својинскоправних односа, чланова 9, 10 и 237. Закона о наслеђивању („Службени гласник РС“ број 46/95...101/03) и члана 144 Закона о наслеђивању („Службени лист СФРЈ“ број 42/65), усвојио тужбени захтев налазећи да је правни претходник тужених пок. ЗЗ био несавестан, јер је знао да предметна имовина иза смрти његовог оца не припада само њему, већ и по праву представљања и наследницима његовог пок. брата ЖЖ, да је пок. ЗЗ пред смрт оставио аманет да се имовина подели међу децом без суда, због чега на његовој страни не постоје законом предвиђени услови за стицање својине по основу одржаја, као и у односу на наследнике несавесног стицаоца, јер им је морало бити познато да је имовина њиховог деде пок. ЕЕ припадала и њиховом оцу и потомцима њиховог стрица. Тужени као наследници пок. ЗЗ и да су били савесни стицаоци, не испуњавају услове предвиђене чланом 28. Закона о основама својинскоправних односа, јер од смрти несавесног стицаоца пок. ЗЗ, није прошло 20 година, па је у тренутку смрти пок. ЕЕ 1965. године његова заоставштина коју чине непокретности које су предмет

тужбеног захтева, по сили закона прешла на његове наследнике. Како је пок. ЗЗ извршио неоснован упис целокупне заоставштине на своје име, а након његове смрти 2002. године су на истој уписани његови потомци овде тужени, то закључује да тужиоци имају право да се упишу као имаоци права својине на једној половини целокупне имовине пок. ЕЕ по праву представљања, односно сваки од тужилаца на по 1/6 идеалног дела. Првостепени суд је оценио да је неоснован приговор застарелости права захтевати заоставштину у смислу члана 144 Закона о наслеђивању, с обзиром на то да туженици ствари које су предмет заоставштине држе по другом основу и то по основу излагања података аерофотограметријског прегледа од 1968. године и уписа права својине без правног основа и без исправа, а не као наследници истог оставиоца, па како се ради о својинско-правној тужби налази и да је неоснован приговор тужених да тужбом нису обухваћени сви наследници сада пок. ЕЕ, јер се не ради о нужним већ вољним супарничарима.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев тужилаца у смислу одредбе члана 211. Закона о парничном поступку, налазећи да поднетом тужбом, којом се тражи утврђење права сусвојине по основу наслеђа иза пок. ЕЕ на предметним непокретностима и постојећем објекту, нису обухваћени нужни супарничари, имајући у виду садржину траженог права и да је законски наследник иза смрти пок. ЕЕ и његова ћерка сада пок. КК, тетка тужилаца и тужених, а чији су правни следбеници ЈЛЈ и ћерке пок. КК сина ЈЉЈ који нису обухваћени тужбом, при том имајући у виду да је тужбеним захтевом тражен већи сувласнички део него што би им припадао као наследницима, што је све последица чињенице да у конкретном случају није потпуна пасивна легитимација.

По оцени Врховног суда, другостепени суд је правилно применио материјално право.

Одредбом члана 211. став 1. Закона о парничном поступку, прописано је да нужно супарничарство постоји ако по закону или због природе правног односа тужбом морају да се обухвате сва лица која су учесници материјално-правног односа. Ако сва лица из става 1. овог члана нису обухваћена тужбом као странке, суд ће да одбије тужбени захтев као неоснован (став 2.). О нужном супарничарству, суд води рачуна по службеној дужности (став 3.).

На основу одредаба Закона о наслеђивању ("Службени гласник РС", бр. 46/95), смрћу човековом отвара се његово наслеђе (члана 206. став 1.). Заоставштина прелази по сили закона на оставиоцеве наследнике у тренутку његове смрти (члана 212. став 1.), а круг законских наследника и право представљања регулисано је одредбама чланова 8, 9. и 10. тог закона. На исти начин је отварање наслеђа, прелазак заоставштине на наследнике, круг законских наследника и право представљања регулисано у одредбама чланова 9, 10, 11, 128. и 135. Закона о наслеђивању ("Службени лист СФРЈ", бр. 42/65) који је био на снази у време смрти заједничког правног претходника странака сада пок. ЕЕ.

Према утврђеном чињеничном стању, законски наследници пок. ЕЕ (на чије име је предметна непокретност била уписана према подацима пописног катастра земљишта из 1954. године) су тужиоци као правни следбеници иза смрти његовог сада пок. сина

ЖЖ, тужени као правни следбеници иза смрти његовог сада пок. сина 33 (на чије име је била уписана предметна непокретност по основу излагања података аерофотограметријског прегледа од 1968. године), као и правни следбеници његове сада пок. ћерке КК а нису обухваћени тужбом у овој парници.

Јединствено супарничарство је нужно када се судска заштита може да оствари само ако процесна заједница супарничара обухвата све субјекте правног односа из ког је настао спор. Санаследници заоставштине која је на њих прешла по самом закону (члан 212. Закона о наслеђивању), стоје у јединственој недељивој правној заједници, па су они нужни супарничари. Својинска права на неподељеној ствари и заједничке имовине налажу да се тужби за утврђење сувласничких удела једног заједничара супротставе сви који имају својинска права на тој ствари. Одредбом члана 211. став 2. Закона о парничном поступку, прописане су последице пропуста да се заснује нужно супарничарство. Пошто се ради о недостатку стварне легитимације, суд је дужан да одбије тужбени захтев, како је правилно одлучио другостепени суд. Наводима ревизије да наследници сада пок. КК, ћерке пок. ЕЕ нису нужни супарничари, пошто нису заинтересовани за њен наследни део и да ли ће да траже своје право на наслеђивање, неосновано се побија правилност другостепене пресуде.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка, јер је донета правилном применом одредбе члана 153. став 2. и 165. став 2. Закона о парничном поступку.

На основу одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку, Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Мирјана Андријашевић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**